

Húnaþing vestra

Hvammstangabraut 5 • 530 Hvammstangi
Sími 455 2400 • Fax 455 2409
www.hunathing.is • Kt. 540598-2829

1810025

Umhverfis- og auðlindaráðuneytið
Skuggasundi 1
150 Reykjavík

Hvammstangi, 5. september 2018

Efni: Umsögn sveitarstjórnar Húnaþings vestra um drög að frumvarpi til laga um Þjóðgarðsstofnun.

Ráðherra umhverfis og auðlindamála kynnti efni og markmið frumvarpsins á fundi á í Búðardal 15. ágúst sl. Umsögn þessi er byggð á þeim ábendingum sem fram komu á þeim fundi.

1. Skipulagsvald sveitarfélaga

Mikilvægt er að sem best sátt ríki milli þjóðgarða og sveitarstjórna en skipulagsvaldið er hjá sveitarfélögum. Tryggja þarf skýra aðkomu sveitarfélaga að ákvörðunum um friðlýsingu landsvæða innan marka sveitarfélags sem þjóðgarðs, sbr. 3. mgr. 4 gr. og um afmörkun þjóðgarða. Landsvæði má ekki friðlýsa sem þjóðgarður í óþökk sveitarstjórnar.

Sama sjónarmið á við um ákvarðanir um stækkun þjóðgarða, sbr. 6. – 8. gr. frv. Engar málsmeðferðarreglur virðast gilda um breytingar á mörkum þjóðgarða heldur sé ráðherra framselt allt forræði á því að ákvarða mörk þjóðgarða með reglugerð. Setja þarf inn að lágmarki ákvæði um málsferðferð, þar sem tryggð er vönduð umfjöllun í svæðisráðum og stjórn viðkomandi þjóðgarðs, ásamt samráði við viðkomandi sveitarfélög áður en reglugerð er gefin út um stækkun þjóðgarða. Með því ætti að vera unnt að tryggja að einföld ákvörðun ráðherra á hverjum tíma leiði ekki til þess að þjóðgarður verði stækkaður í óþökk viðkomandi sveitarfélaga.

2. Ákvæði um kaup og eingarnám, sbr. 10. gr. frv.

Sveitarstjórn Húnaþings vestra hefur áhyggjur af þeim viðtæku heimildum sem 10. gr. frumvarpsins veitir til kaupa á fasteignum, þ.m.t. mannvirkjum og nytjaréttindum innan þjóðgarða. Takmarka þarf heimildina við svæði innan þjóðgarðs eða a.m.k. skýra nánar hvað átt er við með „næsta nágrenni hans“.

Þá gerir sveitarstjórn Húnaþings vestra alvarlega athugasemd við ákvæði 2. mgr. 10. gr., um heimild þjóðgarðsstofnunar, að fengnu samþykki ráðherra, að taka eignarnámi lönd, mannvirki og réttindi til þess að framkvæma friðun.

Virðingarfyllt
SVEITARSTJÓRI

Guðný Krúnd Karisóttir, sveitarstjóri
HÚNAÞINGS VESTRA

Húnaþing vestra

Hvammstangabraut 5 • 530 Hvammstangi
Sími 455 2400 • Fax 455 2409
www.hunathing.is • Kt. 540598-2829

Umhverfissráðuneytið
Skuggasundi 1-3
150 Reykjavík

Hvammstangi, 12. ágúst 2019
Tilvísun: 1812025

Efni: Umsögn byggðarráðs Húnaþings vestra um verkefni nefndar um stofnun þjóðgarðs á miðhálandinu, mál nr. S-135/2019 í samráðsgátt stjórnvalda.

Á 1008. fundi byggðarráðs Húnaþings vestra þann 12. ágúst 2019 var eftirfarandi fært til bókar við 5. lið:

„1812025 Umsögn um verkefni nefndar um stofnun þjóðgarðs á miðhálandinu, mál nr. S-135/2019 í samráðsgátt stjórnvalda.

Lögð fram eftirfarandi tillaga að bókun:

„Byggðarráð Húnaþings vestra vill áréttta að það er ósk þess að land innan marka sveitarfélagsins verði ekki hluti fyrirhugaðs þjóðgarðs á miðhálandinu.

Byggðarráð Húnaþing vestra vill benda á að samkvæmt lögum er skipulagsvald, þ.e. vinnsla og samþykkt svæðis-, aðal- og deiliskipulags á höndum sveitarfélaga. Það er því ekki í verkahring ráðherraskipaðrar nefndar að hafa með beinum hætti áhrif á skipulag sveitarfélaga með því að gera tillögu að legu þjóðgarðs á miðhálandinu innan marka þeirra.

Í fyrirleggjandi tillögu um stofnun þjóðgarðs á miðhálandinu felst skerðing á skipulagsvaldi sveitarstjórna með færslu þess til stjórnunar- og verndaráætla. Þannig eru áhrif sveitarfélaga til þess að móta sér stefnu um uppbyggingu innviða, landnýtingu og landvernd innan marka þeirra verulega takmörkuð. Byggðarráð Húnaþings vestra bendir á að stjórnunar- og verndaráætlanir geta ekki takmarkað skipulagsvald sveitarstjórna.

Þjóðlendur innan marka Húnaþings vestra eru í afréttareign og því fylgir upprekstrar- og veiðiréttur auk annarra nýtingarréttinda. Byggðarráð Húnaþing vestra vill áréttta mikilvægi þess að upprekstrar- og nýtingarréttur haldist um alla framtíð. Samkvæmt tillögum nefndarinnar verður nýting afréttta og ýmiskonar starfssemi háð stjórnunar- og verndaráætlunum. Stofnun þjóðgarðs á miðhálandinu hefur þannig í för með sér skerðingu á nýtingarrétti íbúa sveitarfélagsins og takmörkun á rétti þeirra til umferðar um land innan marka þess. Einnig er líklegt að setning atvinnustefnu innan þjóðgarðs valdi verulegum takmörkunum á tekjuöflun vegna starfssemi innan marka hans.

Tillaga nefndar um stofnun þjóðgarðs á miðhálandi Íslands felur í sér verulega skerðingu á valdheimildum sveitarfélaga og réttindum íbúa þeirra. Tillaga nefndarinnar hvað varðar mörk þjóðgarðs á miðhálandinu virðist fyrst og fremst tilkomin til þess að styrkja eignar- eða ráðstöfunarrétt ríkisins yfir landi í hálendi Íslands“.

Tillagan borin undir atkvæði og samþykkt með 3 atkvæðum.“

Virðingarfyllt,

Guðný Hruud Karlsdóttir, sveitarstjóri

Húnabing vestra

Hvammstangabraut 5 • 530 Hvammstangi
Sími 455 2400 • Fax 455 2409
www.hunathing.is • Kl. 540598-2829

Umhverfissráðuneytið
Skuggasundi 1-3
150 Reykjavík

Hvammstangi, 24. október 2019
Tilvísun: 1812025

Efni: Umsögn byggðarráðs Húnabings vestra um verkefni nefndar um stofnun þjóðgarðs á miðhálandinu, mál nr. 253/2019 í samráðsgátt stjórnvalda.

Á 1018. fundi byggðarráðs Húnabings vestra þann 21. október 2019 var eftirfarandi fært til bókar við 10. lið:

„1812025 Verkefni nefndar um stofnun þjóðgarðs á miðhálandinu.

Lögð er fram eftirfarandi bókun:

„Byggðarráð Húnabings vestra ítrekar ósk sína að land innan marka Húnabings vestra verði ekki hluti fyrirhugaðs þjóðgarðs á miðhálandinu. Á þetta bæði við um land í beinni eigu sveitarfélagsins og þjóðlendur í afréttareign innan marka Húnabings vestra.

Byggðarráð vill áréttta að samkvæmt lögum er skipulagsvald, þ.e. vinnsla og samþykkt svæðis-, aðal- og deiliskipulags í höndum sveitarfélaga. Það er því ekki í verkahring ráðherraskipaðar nefndar, ráðherra eða Alþingis að hafa með beinum hætti áhrif á skipulag sveitarfélaga með því að gera tillögu að legu þjóðgarðs á miðhálandinu innan marka þeirra.

Áherslur er varða stjórnskipun þjóðgarðs á miðhálandi Íslands fela í sér flutning á stefnumörkun, umsjón og rekstri frá sveitarfélögum til svæðisráða. Þessar hugmyndir takmarka áhrif sveitarfélaga til þess að móta sér stefnu til að mynda hvað varðar uppbyggingu innviða, atvinnumál, landnýtingu og landvernd. Byggðarráð gagnrýnir að fyrirliggjandi textadrög feli í sér hugmyndir um færslu á valdheimildum sveitarstjórna til svæðisráða. Þannig flyst ákvarðanataka frá lýðræðislega kjörnum fulltrúum sveitarfélaga til kjörinna fulltrúa annarra sveitarfélaga, embættismanna og hagsmunahópa. Byggðarráð leggur áherslu á að í dag ríkir engin óvissa um stjórn svæða innan marka sveitarfélagsins.

Byggðarráð telur að fyrirliggjandi tillaga nefndar um stofnun þjóðgarðs á miðhálandi Íslands feli í sér verulega skerðingu á valdheimildum sveitarfélaga og réttindum íbúa þeirra. Í fyrirliggjandi textadrögum þar sem fjallað er um markmið með stofnun þjóðgarðs á miðhálandinu er ekki lýst brýnni nauðsyn fyrir stofnun hans. Hugmyndir um stofnun þjóðgarðs á miðhálandinu virðast fyrst og fremst tilkomnar til þess að styrkja eignar- eða ráðstöfunarrétt ríkisins yfir landi á hálandi Íslands.“ Tillagan borin undir atkvæði og samþykkt með 3 atkvæðum.“

Virðingarfyllt,

Ragnheiður Jóna Ingimarsdóttir, sveitarstjóri.

Húnabing vestra

Hvammslangabraut 5 • 530 Hvammstangi
Sími 455 2400 • Fax 455 2409
www.hunathing.is • Kt. 540598-2829

Umhverfissráðuneytið
Skuggasundi 1-3
150 Reykjavík

Hvammstangi, 5. desember 2019
Tilvísun: 1812025

Efni: Umsógn byggðarráðs Húnabings vestra um áform um frumvarp til laga um Hálandisþjóðgarð, mál nr. 290/2019 í samráðsgátt stjórnvalda.

Á 1024. fundi byggðarráðs Húnabings vestra þann 2. desember 2019 var eftirfarandi fært til bókar við 11. lið:

Áform um frumvarp til laga um Hálandisþjóðgarð.

Lögð fram eftirfarandi bókun:

„Byggðarráð Húnabings vestra hvetur stjórnvöld eindregið til þess að leggja til hliðar fyrirbyggjandi áform um lagasetningu vegna stofnunar þjóðgarðs á miðhálandi Íslands.

Byggðarráð bendir á að fjölmörg sveitarfélög hafa gert verulegar athugasemdir við eða hafnað alfarið framkomnum tillögum nefndar um stofnun þjóðgarðs á miðhálandinu, sem kynntar hafa verið í samráðsgátt stjórnvalda.

Byggðarráð Húnabings vestra ítrekar að samkvæmt lögum er skipulagsvald, þ.e. vinnsla og samþykkt svæðis- aðal- og deiliskipulags á höndum sveitarfélaga. Það er því ekki í verkahring ráðherraskipaðar nefndar, ráðherra eða Alþingis að hafa með beinum hætti áhrif á skipulag sveitarfélaga með því að gera tillögu að legu þjóðgarðs á miðhálandinu innan marka þeirra.

Þá leggur byggðarráð Húnabings vestra áherslu á að hugmyndir um stofnun eins heildstæðs þjóðgarðs á miðhálandi Íslands geti ekki raungerst nema í viðtækri sátt við sveitarfélögin í landinu.“

Tillagan borin undir atkvæði og samþykkt með þremur atkvæðum.

Virðingarfyllt,

Ragnheiður Jóna Ingimarsdóttir, sveitarstjóri.